

ejendomsforhold, bestyrelsens sammensætning og kompetence, revisionsforhold og placering af egne midler. Undervisningsministeren foreslår også, at loven om private grundskoler ændres, således at skolerne kan oprette kostafdelinger fra 6.-10. klassetrin, og endvidere stilles der krav om, at for at skolen kan få tilskud til en kostelev, skal eleven være fyldt 11 år. Der er tale om en stramning og en præcisering af reglerne, fordi nogle få skoler også på dette område har anvendt de hidtil gældende regler på en uhen-sigtsmæssig måde.

Endvidere skal jeg udtrykke tilfredshed med, at undervisningsministeren benytter lejligheden til at foretage yderligere en række mindre præciseringer og justeringer i lov om folkehøjskoler og efterskoler m.fl. Vi udtrykker i den socialdemokratiske folketingsgruppe tilfredshed med, at der nu indføres de bygningstaxametre, der længe har været tilløb til, og at det præciseres, at der ikke kan afholdes kurser for lukkede kredse. Elevstøtten for ophold på folkehøjskoler afskaffes, og det må betegnes som en ganske klar forenkling af administrationen, at elevstøtten fremover indregnes i driftstaxametret.

Endelig mener jeg, der er grund til at kvittere for, at reglerne vedrørende kommunestøtten justeres, så vi forhåbentlig bliver fri for, at elever kommer i klemme, når de kommunale tilskud skal ydes.

Jeg skal slutte med endnu en gang at give vores tilslutning til lovforslagene.

Anders Mølgaard (V):

Lad os kalde en spade for en spade: Den direkte årsag til, at vi i dag her i Folketinget behandler lovforslagene nr. L 218 og nr. L 219, kan beskrives med bare ét ord: Tvind!

Vi har i Danmark en enestående og smuk, fri højskoletradition, som mange lande faktisk misunder os. Flere generationer af danskere har høstet motivation, inspiration og lærdom, og mange har endda fået venskaber for livet på højskole- og efterskoleophold eller i en af de mange friskoler.

Den liberale, frie højskolelovgivning har som ledetråd haft princippet om frihed under ansvar. I menneskealdre har hundredvis af frie skoler og deres forstandere været bevidste om det specielle ansvar og krav om kritisk selvjustits, som kun er en såre rimelig taknemmelighedsgestus over for en lovgivning, hvor der er højt til loftet. Lovgivningen og den daglige administration byggede på gensidig tillid, og

med ekstremt få undtagelser har skolerne altid betrådt dydens smalle landevej, selv om der er enkeltstående undtagelser gennem tiderne fra denne hovedregel.

Men med Tvindkoncernens indtog i den danske skoleverden har et nyt moralkodeks set dagens lys – hvis man da overhovedet kan bruge begrebet moral i forbindelse med Tvindkoncernens yderst alternative omgang med såvel lovens bogstav som ånd. Nuvel, Tvindbevægelsens barndom var præget af en vis idealisme og pædagogisk fornyelse; men der er lysår mellem idealismen for 25 år siden og den pengemaskine, Tvindimperiet har udviklet sig til. Og i alt for mange år har Tvindimperiet drevet gæk med stort set alle myndigheder og samtidig modtaget gigantiske beløb fra landets skatteydere. Akkumuleret har Tvind vel gennem årene modtaget 1-2 mia. kr. i offentlige tilskud.

For et øjeblik at vende tilbage til mit valg af billedsprog, om behovet for at kalde en spade for en spade, er det jo netop den type redskaber, der er brug for. Alt for længe har kun hakkejernet været i aktion uden for redskabsskuret med minimal mulighed for at luge ud i Tvinds ukrudtshave, og ministeren skal vide, at han kan regne med total opbakning fra Venstre, hvis det bliver nødvendigt med en hær af entreprenørmaskiner til den totale oprydning.

I Venstre mener vi, at tiden er inde til operation oprydning hos Tvind, og jeg er fuldstændig på det rene med, at Tvind nu vil søge martyriet og påberåbe sig, at Tvindskolerne er ofre for en urimelig politisk hetz. Men realiteten er, at Tvindkoncernen har diskvalificeret sig selv ved øjensynlig at have bevæget sig for ofte på den forkerte side af kridtstregen. Danmarks liberale skoletradition er for Tvinds vedkommende ikke blevet gengældt med ansvarlighed og tillid. Salig Grundtvig ville vende sig i sin grav, hvis han fik nyt om Tvinds aktiviteter – for slet ikke at tale om Tvinds specielle pædagogik, selv om det vist også er på grænsen af misbrug af begrebet pædagogik at forbinde det med Tvind.

Så vidt Tvind og baggrunden for de to lovforslag.

Med hensyn til L 218 vil jeg indledningsvis sige, at Venstre i det store og hele kan støtte de opstramninger og præciseringer, ministeren har skitseret i lovforslaget. Der vil dog under den efterfølgende udvalgsbehandling være behov for nogle opklarende oplysninger, men det bliver der jo rigelig tid til at drøfte senere.